

4H Sinä olet idea.
Toteuta se.

**Seuraavat
100 yritteliästä
vuotta**

**4H-JÄRJESTÖN STRATEGIA
2026 - 2028**

Luonnos 24.4.2025

Sinä olet idea. Toteuta se.

Seuraavat 100 yritteliästä vuotta

Tämä on 4H-järjestön strategialuonnos vuosille 2026–2028. Strategia-kausi on erityinen, sillä siihen ajoittuu hetki, kun järjestö täyttää 100 vuotta. Maatalouskerholiitto, nykyinen 4H-liitto, perustettiin marraskuun 20. päivä vuonna 1928.

Lasten ja nuorten kannustaminen yritteliäisyyteen ja aktiivisuuteen on nähty 4H:ssa koko sen historian ajan ratkaisuna moniin tulevaisuuden haasteisiin. Saman viestin sisältää myös uusi visiomme *Sinä olet idea. Toteuta se.*

100 vuoden aikana Suomi on muuttunut maatalousyhteiskunnasta postmoderniksi palveluyhteiskunnaksi. Samaan aikaan 4H-toiminta on muuttunut maaseudun lasten ja nuorten toiminnasta kaikkien lasten ja nuorten toiminnaksi. Järjestön on ollut välttämätöntä mukautua ajan ja yhteiskunnan muutoksiin. Paljon on muuttunut, mutta ei kaikki.

Juhlan aika

Juhlavuonna nostamme esiin erityisesti kaksi asiaa, jotka ovat säilyneet toiminnan alkuvaiheista tähän päivään: yrittäjäys ja ruoka.

Suomen tulevaisuutta on aina rakennettu ja sitä rakennetaan myös jatkossa lasten ja nuorten, yrittäjäyden ja työn kautta sekä maaseudulla että kasvukeskuksissa. 4H:n alkuvaiheessa yrittäjäys liittyi vahvasti ruoan kasvattamiseen ja valmistamiseen.

Juhlavuotemme yhteydessä haluamme muistuttaa ruoan merkityksestä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnille, yhteisöllisyydelle ja koko yhteiskunnalle. Keskustelemme lapsista, nuorista, ruoasta ja ruokakasvatuksesta. Kokkaamme ja syömme yhdessä eri puolilla Suomea tuhansissa pöydissä, joissa näkyvät monipuolisesti myös muut tärkeät 4H-sisällöt: metsä ja kädentaidot.

Yhteinen tiekartta tulevaisuuteen

Tätä strategiaa on valmisteltu yhteistyössä nuorten, toimi- ja luottamushenkilöiden, vapaaehtoisten, alumnien sekä sidosryhmien kanssa. Olemme pyrkineet tunnistamaan 4H-toimintaan vaikuttavia keskeisiä muutostekijöitä, vaikka tiedostamme, että strategiaa valmistellaan epävarmoissa olosuhteissa.

Tunnistamme kasvavat haasteet lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyen. Huomion kiinnittävät myös monet demografiset muutokset, kuten ikäluokkien pieneneminen, eri kulttuureista tulevien lasten ja nuorten määrän kasvu sekä yhteiskunnan rakennemuutos. Työelämä ja siinä tarvittavat taidot ovat murroksessa, nuorten kiinnostus yrittäjäyttä kohtaan kasvaa. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen edellyttävät aktiivisia toimia, mutta myös taitoja sopeutua muutokseen. Toimintaamme vaikuttavat lisäksi järjestöjen roolin kehitys yhteiskunnassa sekä harrastamisen muutostrendit.

Nämä ilmiöt muodostavat perustan valituille strategisille tavoitteille. Strategiakauden tärkein asia on koko järjestön yhteinen 100-vuotisjuhla, johon valmistautuminen on alkanut.

4H-järjestö katsoo vahvasti kohti seuraavaa 100 yritteliästä vuotta yhdessä lasten ja nuorten kanssa. He ovat Suomen elinvoiman ja suomalaisten hyvinvoinnin kannalta tärkein asia.

Visio, arvot ja toiminta-ajatus

Visio

Sinä olet idea. Toteuta se.

Visiollamme haluamme puhutella kaikkia, jotka ovat 4H:ssa mukana.

Visiollamme rohkaisemme itsetuntemukseen, luovuuteen ja omien unelmien tavoitteluun. Jokaisessa ihmisessä on ainutlaatuista potentiaalia ja mahdollisuus tehdä jotain merkityksellistä.

Visiollamme haluamme muistuttaa aktiivisen toiminnan merkityksestä. Pelkkä idea ei yksin riitä, vaan sen muuttaminen todeksi vaatii taitoja, harjoittelua, rohkeutta ja käytännön tekoja.

Visiomme kannustaa kaikkia 4H-toimijoita ottamaan vastuuta omassa elämässä ja laajemmin yhteiskunnassa. Jokainen voi olla ratkaisujen tarjoaja ja muutoksen tekijä.

Tule mukaan tekemään visiostamme totta!

Arvot

Toimintaamme ohjaavat arvot yhdistävät 4H-järjestöjä ympäri maailman. Neljä H-kirjainta sisältävät ajatuksen lapsen ja nuoren ajattelun, taitojen ja tunne-elämän tasapainoisesta kehityksestä ja sitä kautta rakentuvasta hyvinvoinnista.

Miten edistän arvojen toteutumista oman toimintani kautta?

Head - Harkinta

Kehitän jatkuvasti omaa itsenäistä ajatteluani. Olen rehellinen ja oikeudenmukainen.

Hands - Harjaannus

Harjoittelen monipuolisesti erilaisia taitoja. Olen yritteliäs ja aktiivinen. Arvostan omaa ja toisten työtä.

Heart - Hyvyys

Kunnioitan ihmisiä ja luontoa. Pidän huolta itsestäni ja toisista ihmisistä. Suhtaudun yhdenvertaisesti ja vastuullisesti ympärilläni oleviin ihmisiin, ilmiöihin ja asioihin. Teen aktiivisesti yhteistyötä.

Health - Hyvinvointi

Huolehdin omasta ja toisten ihmisten hyvinvoinnista. Olen valmis konkreettisiin, hyviin tekoihin lähellä ja kaukana.

Sinä olet idea. Toteuta se

Toiminta-ajatus

4H on valtakunnallinen lasten ja nuorten järjestö. 4H on olemassa, jotta lapset ja nuoret voivat hyvin. Tehtävämme on lapsen ja nuoren onnellisen kasvun tukeminen niin, että jokainen voisi uskoa tulevaisuuteen, löytää paikkansa yhteiskunnasta ja olla sen yritteliäs, aktiivinen ja vastuullinen jäsen.

4H:ssa lapset ja nuoret saavat valmiuksia kestävään elämäntapaan, työelämään ja yrittäjyyteen. 4H-toiminnan sisällöissä näkyvät monipuolisesti ruoka, metsä ja kädentaidot.

Strategiset tavoitteet 2026–2028

1. Seuraavat 100 yritteliästä vuotta tehdään yhdessä

Juhlavuonna katsomme luottavaisina tulevaisuuteen, mutta nostamme esiin myös järjestön hienoa historiaa. Yritteliäs asenne ja yhdessä tekeminen ovat tuoneet 4H:n tähän hetkeen, niiden kautta rakennetaan myös seuraavaa 100 vuotta.

Juhlavuoden suunnittelu ja toteutus on koko strategiakauden mittainen, kaikkien 4H:laisten yhteinen projekti.

Tavoitteenamme on

- yhdistää kaikki 4H:laiset paikallisesti ja valtakunnallisesti.
- luoda iloa ja hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja merkityksellisyyttä.
- nostaa esiin järjestön historiaa: teemoina erityisesti yrittäjäys ja ruoka.
- luoda ilmiöitä ja tuottaa uutta toimintaa yhdessä kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa.

Arvioimme onnistumistamme mm. seuraavien mittareiden perusteella

- tapahtumien määrä
- osallistujien määrä ja palaute
- medianäkyvyys
- soveltuvat laadulliset mittarit

Taustaa

4H-toiminnan kehityskaari on lähes sama kuin itsenäisen Suomen. Tarinamme ansaitsee tulla kerrotuksi nykyisille suomalaisille, ja järjestössä toimineet ansaitsevat juhlistaa saavutuksiaan. 4H on onnistunut muuntumaan merkittäville tavoille vuosikymmenien aikana ja tuottanut lapsia, nuoria ja luottamushenkilöitä innostavaa ja kehittävää toimintaa.

Epävarmoina aikoina tarve iloiselle yhdessäololle ja yhteiselle tekemiselle on ilmeinen. 4H:n pitkäaikainen toimintamallin, tekemällä oppiminen, on kantanut lasten, nuorten ja aikuisten yhteisiä kohtaamisia jo lähes sadan vuoden ajan.

Myös huolella valitsemamme toiminnan painopisteet – metsä ja luonto, ruoka, kädentaidot, yritteliäisyys ja työelämätaidot – ovat sellaisia teemoja, joista meidän on syytä olla ylpeitä. Näistä teemoista rakentuu myös yhdessä ideoitu hieno juhluvuden tapahtumatarjotin, joista jokainen voi valita itselleen sopivan tavan olla mukana ja juhlistaa satavuotiasta järjestöämme.

2. 4H-toimintaa jokaiselle lapselle ja nuorelle

Jokaisella lapsella ja nuorella tulee olla mahdollisuus hyvinvointia lisäävään harrastukseen ja oman potentiaalinsa kehittämiseen kulttuurisesta taustasta, asuinpaikasta tai perheen sosioekonomisesta asemasta riippumatta.

4H voi olla kaikille mahdollinen matalan kynnyksen harrastusvaihtoehto.

Miten organisoimme toimintaa, jotta 4H:ta voisi harrastaa tulevaisuudessa kaikkialla Suomessa?

Tavoitteenamme on

- vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia ja ehkäistä syrjäytymistä tarjoamalla laadukasta ja monipuolista matalan kynnyksen harrastustoimintaa ja yrittäjyyskasvatusta lähellä omaa kotia.
- löytää uusia tapoja ja rakenteita toiminnan organisoimiseksi siten, että 4H-harrastus olisi mahdollinen jokaiselle lapselle ja nuorelle. Tässä vapaaehtoisilla, kuten aikuisohjaajilla, yritysohjaajilla ja hallitusten jäsenillä, voi olla merkittävä rooli. Erityisesti 4H:n alumnit voivat tarjota arvokasta osaamistaan näihin tehtäviin.

Arvioimme onnistumistamme mm. seuraavien mittareiden perusteella

- 4H-toimintaa tarjoavien kuntien määrä
- maksavien jäsenten määrän kasvu
- 4H-kerhot ja leirit / osallistujamäärät
- 4H-akatemian koulutusten määrä / osallistujamäärät
- 4H-yrittäjien määrä ja yritysten liikevaihto
- 4H:n työllistämien nuorten määrä ja maksetut palkat
- soveltuvat laadulliset mittarit

Taustaa

Lasten ja nuorten hyvinvointia ja tulevaisuuskasvua pitää tukea, sillä epävarmuus kasvaa niin työmarkkinoilla, maailmanjärjestyksessä kuin arjen rutiineissa.

Ikäluokat pienenevät ja maahanmuuttajataustaisten lasten osuus kasvaa erityisesti kasvukeskuksissa. Paikkakunnat ja alueet eriytyvät: suurissa kaupungeissa on haasteena lasten ja nuorten suuri määrä, osassa kuntia lapsia ei ole riittävästi.

Nuorten hyvinvointi polarisoituu edelleen. Taustalla ovat mm. digitaalisten välineiden ja sisältöjen liikkakäyttö, liikkumattomuus sekä syrjäytymisen periytyminen. Haasteet ja ammatitaitovaatimukset lasten ja nuorten ohjauksessa kasvavat. Kilpailu lasten ja nuorten vapaa-ajasta kasvaa. Harrastamisen käytännöt ovat muutoksessa.

3. Työkokemuksia ja omaa rahaa 10 000 nuorelle joka vuosi

Tulevaisuuden kannalta on ratkaisevan tärkeää, että Suomessa on riittävästi ihmisiä, joilla on valmiudet hankkia toimeentulonsa joko itsenäisenä yrittäjänä tai toisen palveluksessa.

4H tukee nuorten siirtymistä työelämään tarjoamalla monipuolisia mahdollisuuksia yrittäjyyden kokeiluun, ensimmäisiin työkokemuksiin sekä oman rahan ansaitsemiseen. Toimintaa toteutetaan tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden kumppaneiden kanssa.

Tavoitteenamme on

- tarjota työkokemus ja mahdollisuus ansaita omaa rahaa joka vuosi 10 000 alle 18-vuotiaalle nuorelle joko 4H-yrittäjänä tai 4H:n työllistämänä.
- olla organisaationa Suomen suurin alle 18-vuotiaiden työllistäjä.

Arvioimme onnistumistamme mm. seuraavien mittareiden perusteella

- 4H-yrittäjien ja työllistettyjen nuorten yhteismäärä / vuosi
- soveltuvat laadulliset mittarit

Taustaa

Ikäluokkien pienentyessä työmarkkinointamme vaivaa samaan aikaan työvoimapulaa. On tärkeää, että mahdollisimman iso osa nuorista siirtyy työelämään. Työn ja koulutuksen ulkopuolella on tällä hetkellä noin 10 % alle 29-vuotiaista nuorista.

Työn tekemisen tavat ovat murroksessa ja tulevaisuuden työntekijöihin kohdistuu kasvavia vaatimuksia. Jatkuvasti muutoksessa olevat työtehtävät edellyttävät osaamisen jatkuvaa päivittämistä. Ihmisiltä edellytetään yhä suurempaa monialaisuutta. Eri alojen osaajia tarvitaan sekä kaupungeissa että maaseudulla.

Työn luonne muuttuu kohti yrittäjämäisempää suuntaa. Työntekijöiden tulee olla itseohjautuvia ja oma-aloitteisia sekä hallita erilaisia yrittäjyytaitoja. Vihreä siirtymä ja kestävä kehitys näkyvät työmarkkinoilla, vaaditaan taitoja, jotka tukevat ympäristövastuullisuutta. Ihmillisten ja sosiaalisten taitojen merkitys korostuu, niitä tarvitaan jatkossakin teknologian rinnalla.

Ensimmäisillä onnistuneilla työkokemuksilla on merkittävä vaikutus nuorten asenteisiin työelämään ja yrittäjyyttä kohtaan. Niillä voi olla merkitystä myös nuoren kokemukseen omasta kotiseudusta ja halukkuuteen jäädä tai palata omaan kotikuntaan.

Ensimmäiset työkokemukset tulisi saada jo hyvissä ajoin ennen 18 vuoden ikää. Yhdeksannen luokan jälkeinen kesä on tärkeä nivelvaihe nuoren työhön orientoitumisen kannalta.

Strategiakausi 2026–2028

Tervetuloa 4H:n yhteiseen puutarhajuhlaan!

Puutarhassa kuhisee elämää, kun lapset ja nuoret tekevät innolla töitä 4H:n 100-vuotisjuhlien järjestämiseksi. Jokainen osallistuu omalla tavallaan: ryhmä lapsia ja nuoria koristelee yhdessä täytekakkua, jonka kynttilät symboloivat järjestön sataa yritteliästä vuotta. Yksi kastelee kasveja, huolehtien tulevaisuuden kasvusta, ja toinen poimii mustikoita, muistuttaen kestävyiden ja paikallisuuden tärkeydestä. Juhlien keskiössä on yhdessä tekemisen ilo, ruoka ja yritteliäisyys.

Strategian tavoitteet on katettu yhteiseen pöytään kuvan keskiöön, ja jokainen tuo oman kortensa kekoon tavoitteiden saavuttamiseksi osaamisellaan. Pöydän yläpuolella loistava

lamppuköynnös valaisee juhlatunnelmaa ja ideoiden syntymistä. Yhdessä katetulla pöydällä kukkivat niin luovuus kuin yhteistyö. Kuvan etualalla näkyy kaupunki- ja maalaismaisemaa, jotka kuvaavat 4H:n toiminnan saavutettavuutta jokaiselle lapselle kotipaikasta riippumatta.

Kuvan vasemmassa reunassa olevassa puussa kasvavat 4H:n arvot: harkinta, harjaannus, hyvyys ja hyvinvointi, joiden suojassa puutarhajuhlia järjestetään.

Strategian visualisointi on kertomus siitä, miten jokainen lapsi ja nuori voi ideoillaan, teoillaan ja osaamisellaan rakentaa merkityksellistä tulevaisuutta. "Sinä olet idea. Toteuta se."

Pieniä ja suuria tekoja ilmaston puolesta

Ilmastonmuutos on erityisen tärkeä kysymys nuorille, koska he tulevat elämään sen vaikutusten kanssa tulevaisuudessa. Nuorten huoli esimerkiksi äärimmäisistä sääilmiöistä, merenpinnan noususta ja ekosysteemien muutoksista on kasvanut.

Lasten ja nuorten tulevaisuus on suoraan sidoksissa siihen, miten nykyiset ilmastokysymykset ratkaistaan. Ilmastonmuutoksen etenemistä tulee hidastaa, mutta samalla tarvitaan taitoja sopeutua muuttuviin olosuhteisiin.

Haluamme toiminnassamme lisätä nuorten tietoisuutta ilmastonmuutoksesta ja sen vaikutuksista. Samalla pyrimme kuitenkin vahvistamaan toivoa ja luottamusta omiin kykyihin olla luomassa ja toteuttamassa ratkaisuja.

Osana ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tähtäävää työtämme korostamme metsien kestävä käytön merkitystä. Kannustamme nuoria oppimaan ja ymmärtämään metsien hoitoa ja hankimaan siihen liittyviä taitoja. Näin nuoret voivat omilla teoillaan vaikuttaa luonnon monimuotoisuuden säilymiseen. Jokainen voi osallistua kestävien ratkaisujen rakentamiseen.

4H-järjestön ilmasto-ohjelman tavoitteet

4H on ilmastovastuullisuuden tavoitteellinen tekijä	Ilmastoinnostava 4H-harrastus	Pieniä ja suuria tekoja ilmaston hyväksi
1 Arvioimme toimintamme hiilijalanjäljen ja pienennämme sitä. 2 Tuotamme materiaalia ja koulutuksia ilmasto-osaamisen lisäämiseksi. 3 Solmimme kumppanuuksia, jotka edistävät ilmastotavoitteitamme.	1 Luomme lapsille ja nuorille mahdollisuuksia tarttua toimeen ilmastoasioissa. 2 Tartumme tilaisuuksiin lisätä hiilikädenjälkeämme. 3 4H-yhdistyksemme asettavat omat ilmastotavoitteensa.	1 Tuemme lasten ja nuorten omia ilmasto-tekkoja. 2 Edistämme ilmastoystävällisiä työ- ja yrittäjyysmahdollisuuksia nuorille. 3 Arvioimme toimintaamme ja raportoimme ilmastoasioista avoimesti.

4H-toiminta on työ- ja yrittäjyyskasvatusta

4H-toiminnassa yrittäjyyskasvatus tapahtuu aidoissa ympäristöissä itse tehden. Lapset ja nuoret ideoivat, suunnittelevat ja tekevät yhteistyötä, mutta saavat samalla tukea ja apua aikuisilta.

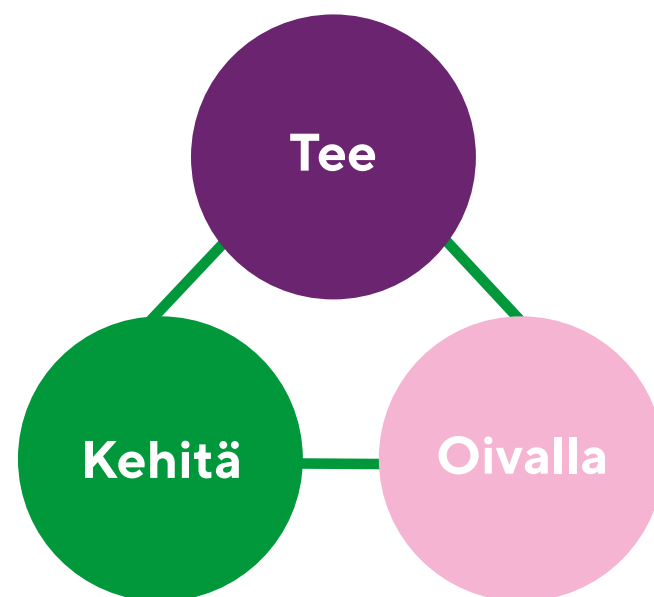
Kasvatustalouksessamme lupaamme tukea lasten ja nuorten kasvua aktiivisiksi, vastuullisiksi ja yritteliäiksi. Kannustamme kestävään elämäntapaan, työelämään ja yrittäjyyteen.

4H-toiminnan kohderyhmänä ovat 6–28-vuotiaat lapset ja nuoret.

Tekemällä oppiminen: tee, oivalla, kehitä

4H:n toimintamenetelmä on tekemällä oppiminen. Se koostuu kolmesta vaiheesta:

- 1. Tee:** Uuden asian kokeileminen
- 2. Oivalla:** Oman oppimisen pohtiminen ja reflektointi
- 3. Kehitä:** Suunnittelemisen, uusien mahdollisuuksien löytäminen sekä omasta osaamisesta kertominen

Toimintamenetelmä perustuu kasvatustalouksien John Deweyn (1859–1952) tekemällä oppimisen teoriaan (Learning by doing) sekä sisältää piirteitä kokemuksellisesta oppimisesta, jonka keskeinen teoreetikko on David A. Kolb (1984).

Yrittäjämäisiä valmiuksia tarvitaan aina

Yrittäjämäiset valmiudet ovat pysyviä taitoja, jotka toimivat kaikissa tilanteissa. 4H:ssa kehittyvät erityisesti omien vahvuuksien hyödyntäminen, aloitteellisuus, luovuus, vastuunotto, eettinen ajattelu, kokemuksesta oppiminen, yhteistyötaitot ja taloudellinen ajattelu.

Yrittäjämäiset valmiudet tukevat samalla lasten ja nuorten resilienssiä, kykyä selviytyä haasteista ja muutoksista.

Käytännössä yrittäjämäiset valmiudet kehittyvät 4H-harrastuksessa Kolme askelta työelämään -mallin mukaisissa oppimisympäristöissä.

Kolme askelta työelämään

4H:n yrittäjyyskasvatus toteutuu Kolme askelta työelämään -mallin mukaisesti.

Lapset ja nuoret oppivat osallistumalla 4H-kerhoihin, leireille, tekemällä TOP-tehtäviä, osallistumalla koulutuksiin, työskentelemällä tai toimimalla 4H-yrittäjinä ja ohjaajina.

Toteutamme Kolme askelta työelämään -mallin mukaisia toimintoja laajassa yhteistyössä eri toimijoiden, kuten kuntien, oppilaitosten, yritysten ja järjestöjen kanssa.

100 vuotta 4H-toimintaa

4H-toiminta sai alkunsa Yhdysvalloissa ja saapui Suomeen 1920-luvulla. 4H-aate on ollut alusta saakka poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton.

4H-toiminta käynnistyi 1900-luvun alussa Yhdysvalloissa vastauksena nuorten työttömyyteen, pahoinvointiin ja näihin kytkeytyneisiin muutostaloihin maaseudulta kaupunkeihin.

Toiminnan tavoitteena oli tällöin tarjota nuorille käytännön yrittämisen, työnteon ja arkielämän taitoja, joiden avulla he voisivat pärjätä

yhteiskunnassa ja erityisesti maaseudulla omalla työllään. Samalla tavoitteena oli levittää maaseudun nuorille tietoa maatalatalouden nykyaikaisista työmenetelmistä.

Toiminta alkoi maatalouskerhojen ympäriltä, mutta hyvin pian kerhojen ohjelmaan tuli myös puutarha-, säilöntä-, leivonta- ja ompelukerhoja. Kerhotoiminta oli aktiivista ja vakiintunutta.

4H:n toimintamenetelmäksi vakiintui tekemällä oppiminen. Kun 4H-toiminta levisi Eurooppaan, eri maissa asuvien kerholaisten haluttiin saavan yhteys toisiinsa. Tällöin sai alkunsa kansainvälinen 4H-nuorisovaihto.

Suomen 4H perustettiin yksityishenkilöiden ja järjestöjen tuella

Suomessa 4H-työn käynnistämiseen vaikutti niin yksityishenkilöitä kuin useita merkittäviä järjestöjä, joista keskeisimpiä olivat Mannerheimin Lastensuojeluliitto, maataloudelliset järjestöt sekä Marttaliitto.

Ensimmäiset paikalliset 4H-yhdistykset perustettiin 1920-luvun puolivälissä maatalouskerhoyhdistysten nimellä. Valtakunnalliseksi keskusliitoksi perustettiin Suomen Maatalouskerholiitto vuonna 1928.

Alun toimintavuosina rahoitus saatiin ulkomailta. Suurin rahoittaja oli Rockefeller-säätiö. Valtion rahoitus lisääntyi vähitellen, mutta ehtona oli rahoituksen hankkiminen myös paikallisella tasolla. Alusta alkaen elinkeinoelämä on ollut tukemassa 4H-toimintaa.

Pohjoismainen vuorovaikutus ja yhteistyö ovat aina olleet vahva osa 4H-toimintaa Suomessa. Tuolloin saivat alkunsa esimerkiksi pohjoismaiset 4H-leirit. Suomi liittyi kansainväliseen vaihto-ohjelmatoimintaan mukaan vuonna 1948, jolloin

ensimmäiset 4H-nuoret lähtivät USA:han ja Englantiin. Eurooppalaista 4H-yhteistyötä vahvisti vuonna 1957 perustettu 4H-komitea, jonka jäseneksi Suomi liittyi vuonna 1960. 4H-kehitysyhteistyö oli voimissaan 1970-luvulla.

Toiminta laajenee ja kehittyy

Toiminta on alkuaikojen maaseutupainotteisuudesta laajentunut sekä taajamissa että suurimissa kaupungeissakin tehtäväksi nuorisotyöksi, joka sisällöltään soveltuu yhtä hyvin niin maaseudun kuin kaupunkien nuorille.

Vuonna 1968 järjestön nimessä otettiin käyttöön kansainvälinen tunnus 4H. 4H-toiminta on ollut alusta saakka poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta, ja sillä on toiminnan käynnistymisestä lähtien ollut laajojen kansalaispiirien tuki.

Järjestö on toiminut edelläkävijänä monien uusien toimintatapojen käynnistämisessä ja juurruttamisessa pysyviksi toimintamalleiksi. Näistä esimerkkeinä mm. maatilalomatoiminta, luonnontuotteiden keruu ja välitystoiminta sekä marjojen sopimusviljely.

1970-luvulla järjestöstä tuli luonnonmukaisen viljelyn pioneeri maahamme. Vuonna 1975 käynnistynyt muovisten lannoitesäkkien keräys on ollut menestystarina. Nykyisin Reilu Teko-toimintana tunnettu nuorten työllistämisen muoto on jatkunut jo 50 vuoden ajan. Säkkejä on kerätty tänä aikana yhteensä 40 miljoonaa kiloa.

Hanketoiminta ja yrittäjyyskasvatus vauhdittavat järjestön kasvua

1990-luvulla toimintaa kehitettiin vahvasti erilaisilla hankerahoituksilla, kansainvälisessä toiminnassa painottuivat mm. lähialueyhteistyö sekä kehitysyhteistyö. Nuorten työllistäminen käynnistyi erilliprojektina vuonna 1993 laman koetellessa Suomea. 4H oli mukana työllistämässä tuhansia työttömiä nuoria eri puolilla maata. Tämä loi pohjan vahvalle nuorten työllistämistoiminnalle, joka jatkuu edelleen.

2000-luvulle tultaessa kehittämistyön kärjeksi nousi jälleen yrittäjyyskasvatus ja sen päivittäminen vastaamaan 2000-luvun haasteisiin. Nuorisotyön toimintoja tuotteistettiin ja vuonna 2010 valmistunut yrittäjyyskasvatuksen toimintamalli Kolme askelta työelämään muodostui kiinteäksi osaksi paikallisyhdistysten työtä.

2010-luvulla järjestössä toteutettiin merkittäviä rakenteellisia uudistuksia, kun 4H-piirien toiminta päättyi ja organisaatorakenne muuttui kaksiportaiseksi. Samoihin aikoihin järjestössä siirryttiin keskitettyyn taloushallintojärjestelmään. Paikallistasolla yhdistysten määrään vaikuttivat erityisesti lisääntyneet kuntaliitokset.

Taitavasti rakennetut konseptit vahvistavat järjestön tunnettuutta

Ruoka, metsä ja kädentaidot ovat säilyttäneet paikkansa toiminnan keskeisenä sisältönä. 4H-kerhoissa toteutettavalla ruokakasvatuksella tavoitetaan tuhansia lapsia viikoittain. Suosittu Ruokakoulu-päiväleiri on vakiinnuttanut paikkansa tärkeänä ruokakasvatuksen muotona. Metsätoiminta on jatkunut vahvana. Suurimmaksi

toimintamuodoksi ovat kasvaneet koululaisten metsäpäivät, joiden kautta metsään ja metsäalaan tutustuu vuosittain 20 000–30 000 lasta ja nuorta.

2020-luvulla toimintaa on edistetty monien, valtakunnallisesti tunnettujen konseptien kautta, strategisena painopisteenä erityisesti alle 18-vuotiaiden työelämätaidot, työllistäminen ja yrittäjyys. Tunnettuja tuotteitamme ovat 4H-yritys, 4H-akatemia, Ajokortti työelämään, Ysit töihin, Helppi sekä Taimiteko, jonka kautta järjestö on profiloitunut aktiivisena toimijana ilmastonmuutoksen hillinnässä.

Nuorten työllistämisen ja 4H-yrittäjyyden kautta työkokemusta ja ansiotuloja saa joka vuosi lähes 10 000 nuorta. Kokonaisuutena 4H-toiminta tavoittaa vuosittain lähes 200 000 lasta ja nuorta. 4H jatkaa sadankin vuoden jälkeen yhä suurten suomalaisten nuorisojärjestöjen joukossa.

Suomen 4H-liitto

Karjalankatu 2 A, 00520 Helsinki

4HSuomi

4HSuomi

LinkedIn/
Suomen 4H-liitto

4HSuomi

4HSuomi